Листи з Поневолених Шляхтою Східної Галичини і Буковини.

Лист до тов. В. Сенишина в Кічнер, Онт.

Варшава, Польща.

Найдорозший!

Пишу цей лист і повідомляю Тебе, що знаходжуся тепер в дуже поганім положенню. Тоже Тобі відомо, як з моїх остатніх листів, так і від брата Николи, що загнала мене лиха доля до польського війська. Терплю вже два місяці, а колиб прийшлося терпіти ще так зо два, то булоб по моїм здоровлю, а то може прийшобся і з життям попращатись. Призначено мене до першого полку найтяжшої артилерії в Варшаві. Стоїмо в форті Й. Якубовського (в часі російського царату це був арешт-твердиня). Переважну часть в цім полку становлять наші брати з Волині і Галичини. Держать нас, начеб яких вязнів. Не вільно нам ані на крок з "кошар" вийти. Форт обгороджений довкола кільчастим дротом і обведений ровами наповненими водою. Страшенна дисципліна. На "цьвіченя" гонять від 6-ої години рано до пів-дванайцятої перед полуднем, а пополудни від 2. до 5. годині вечером. Харч є дуже лихий і якби не поміч з дому, то неможливо-б вижити. Кілька разів я пробував вже утікати домів, але неможливо туди дістатися, бо, ані піхотою, ані потягом до дому не дібешся. На піхоту 150 миль то за тяжко, а на потяг треба купити білет за 80.000 марок. Чекаю того часу аж як дістану урльоп, який мені належиться за два місяці, то з певністю вже більше не повернусь до Варшави

В страшний спосіб знущаються тут над нашими людьми. Називають караїмами, бандитами, гайдамаками. Не вільно нам говарити українською мовою. В неділі і свята учать нас по польськи співати і говорити. До цего часу нас ще не заприсягали. Чи будемо присягати, не відомо. Нас числять до охотників. Ще хто має гроші, то пів біди. До дому завжди пишу по гроші, та бо вже і трудно з дому тягнути. Коли по вишколеню, себто за два місяці, не вдасться мені втечи до дому, а з дому на Україну, так буду пробувати просити о перенесення мене до маринарки, можеб відтам мені вдалось втечи до Канади. Бував я вже в ріжних арміях, але ще так зле не було мені нігде як тут. Каюсь, чому я не виїхав завчасу до Канади.

Прошу Тебе, напиши що там чувати. Як то вирішили ті коаліційні боги" долю Сх. Галичини. Чи Галичина вже раз на все буде прилучена до Польщі, чи лише на якийсь час? Вам там більше відомо про це, як нам. Тут нам кажуть, що жовнірови політикою не можна бавитися. Коли я про дещо довідаюся, то лише з листів від брата Сафрона. Всі ми тут бажаємо, щоби якнайскорше прийшло до війни з большевиками а тоді наші надії сповняться.

Твій, Іван.

Лист до тов. С. І. Данилюка в Колмен, Алта.

Княже, повіт Снятин.

Дорогий Шваґре і Брате!

Нас навістила дуже велика біда. В нас був асентерунок. Поляки поасентерували всіх молодих хлопців між ними і хлопця Юрка Ткача, але сей відмовився служити при польськім війську і за те його жандарми прострілили.

Моя братова Николаєва була в той час там, як його прострілили і зате її арештовано і відставлено аж до Коломиї.

Отже-ж як і сам знаєш її муж в Канаді, то я поїхав до Коломиї її відвідати і розпитати дещо чому її арештовано і коли буде розправа.

Отже-ж як я відїхав то до мене прийшов війт і радні і завели польських жовнірів, зараз сказали собі дати мяса, солонин, 3 хліби, копу яєць, 3 курки, кільо бриндзи і кільо масла. Отже жінка почала кричати а за нею і дівчина Марія. Великий пан звернувся до дівчини і почав про такі річи, що не можу навіть писати. Дівчина бухнула його від себе і він як мав якусь нагайку, так і пірвав на дівчині аж до руки. Забрали хліб печений, курн, мясо, забрали все, тільки лишили голу хату і пішли далі. Пішли до Сіньоца Захаривого і там взяли велику свиню, 15 кільо солонини, 3 ґілетки вівса, печений хліб, 2 копі яєць. Хотіли брати еще корову, але якось відцлакали. А у дітий Леся Федькового забрали увесь печений хліб і немелену кукурудзу, жито, пшеницю і корову від теляти. Дальше пішли до Юрка Ткача і до Дмитра Присяжного, то так само забрали все, що їм під руки попало. Позабирали рекрутів і пішли з села.

Є сего тут дуже богато, але всего я вам не можу описати, а зрештою вам такого і не дуже треба. Отже біда і біда. Я проклинаю сам себе, щоби мене був шляк трафив в Канаді чим я мав повертати до сеї ..... країни.

Я цілу зиму годував дві безроги і думав що одну забю собі для дітей, а другу продам, то може вдасться купити коня, бо одному коневи форшпани доїхали кінця. Отже я одного заколов собі та прийшли жебраки і забрали, а другого вивіз на торг то дали таку максимальну ціну, що я не можу і три ґілетки збіжа купити а не то коня. Отож як можете то поратуйте мене хоть трохи, бо кодо нас дуже велика біда.

(З відомих причин підпису не подаємо.)

Лист до тов. Івана Рішки в Вінніпегу.

Дулиби, повіт Стрий.

Дорогий мій мужу!

Не можливо мені описати про те все, що тут тепер діється. Нема слів у мене на висказання тих всіх кривд і прикростей, які тепер мене навістили. Накладають пани на нас тяжкі тягарі. Мушу йти до роботи 20 днів за дармо.

В осени я отримала від Тебе два долярн, то взяла була за них 30.000 марок, а тепер один доляр виносить 40.000 марок. Тепер усе десять разів дороще, як осінню. Вже нікуди ніякої ради не мож собі дати. Корова тепер коштує 5,000.000 марок, пара черевиків 150.000 марок.

Прошу Тебе, дорогий мужу, пришли нам шіфкарту, щоб мож було видертися з того пекла. Тут тепер нема ніякого правительства, нема ніякої справедливости; що Поляки хочуть, то з нами роблять. Український працюючий народ переживає тепер невисказане горе. Поляки мучать укр. народ безмилосердно: вішають до гори ногами, розпинають голого та розпеченим зелізом припікають тіло. Товаришів з твоїх літ забрали Поляки до війська.

Коло нас послідна біда, ані хліба, ні молока, не повіриш в якім ми тепер ярмі ходимо.

Очікую на твою відповідь,

Твоя жена Рузя.

Костільники, повіт Заліщики.

Хочу дещо написати Вам про тутешні відносини. Тут тепер така біда, що неодин відрікся своєї власної хати, щоби збутися всяких тягарів. Тягарі ріжні. рабунок на хліб, якась данина, доходовий податок, якийсь додаток, якась позичка; то знова давай на війта, то на писаря, одним словом все те тягнуть з бідного хлібороба. Ніхто не питає про це, чи вистарчає вже давати тай давати. Пани собі сидять спокійно і ніхто їм нічого не каже. Пани навіть скаржуться, що не можуть вижити з 200 або 300 моргів землі, бо мусять дорого оплачувати робітника. Робітник заробляє 500 або 1000 марок на день, а один кільограм хліба коштує 2.000 марок, один кільограм соли 1.500, кварта нафти 2,200, пачка сірників 200, один метер полотна 20 до 30 тисяч, два метри дров 150.000, корець пшениці 170.000, жита 130.000, кукурудзи 130.000 марок.

Оттака тут тепер біда. Богато українських хлопців забрали Поляки до війська. Реєстровано тут всіх мущин від 20 до 40 літ; правдоподібно думають їх забрати до війська. Ратуйте нас з відтам! Тут не можливо нічого зробити!

Дніпр.

Лист до т. А. Ґерилевича в Салт Сте. Мері, Онт.

Стецева, пов. Снятин.

Дорогий Шваґре!

Тут тепер зі мною таке скоїлося, чого я ніколи не сподівався. Вже другий тиждень тут військо кватирує в числі 90 чоловіка. Завтра знова приходить компанія піхоти і одна кавалерії (кіннота). Що з цего вийде, не знаю. Громада удержує те все своїм коштом, який вже сягає трийцять міліонів марок.

До цего часу пішло лише двох рекрутів. Більше ні. Кажуть, що деякі утекли до Буковини а другі є ще тут в селі, але до війська не хочуть йти самі. Командант війська каже, що не забереся з села так довго, доки рекрути не зголосяться самі до него.

Цей командант пробував вже всіляко. Одного разу забрав був всю худобу від тих, що мають йти в рекрути, позганяв її в одно місце і грозив що не віддасть худоби, доки не дадуть рекрута. Бачучи, що і цим способом нічого не вдіє, бо в рекрути ніхто не зголошується, потримавши так цю худобу цілий день, казав забрати її назад до дому.

Другим знова разом зарядив був облаву на ціле село. Окруживши військом село, перевів ревізію в кождій хаті, забирав молодих до 30 літ мущин до команди, відтак пускав їх думаючи, що таким способом знайдуть рекрута. В селі счинився плач, зойк і гавкання псів до такої міри, що я ще ніколи в своїм житю не чув. Тоже і ця метода не помогла, бо село не хоче дати рекрута. Ще одно, а це реєстрація. Всі мущини від 23 до 40 літ мусять йти до реєстрації. Тепер при цім мусять йти всі вписуватися, бо кождий боїться війська. На другий місяць будуть брати на вправи на 6 тижнів, а таких як я, на 10 тижнів. І прийдеться ще мені старому служити в польській армії. Я також записався, бо не було иншого виходу тому, що в моїй хаті стоїть військо. Коли вже заберуться, то буду робити просьбу.

Цей лист невиразно написаний, але я писав його в чужій хаті на прихапці через кілька опадів, бо в своїй не міг.

Здоровлю щиро,

.....

Листи до т. Т. Вакалюка в Ройкрафт, Алта.

Брідок, Буковина.

Дорогий Брате! На далекій всіми забутій Буковині царює лож і неправда. Всякого рода злодійство, розбишацтво, експльоатація а вже найбільше таки мордобиття тут на порядку дневнім. Побоям майже не видно кінця. Податки тягнуть ще від рр. 1914—1922. Так підлого рабства, яке тут істнує, не знайдеться мабуть в цілім світі. Тутешну нашу українську інтеліґенцію здалобися було вже давно поховати. Вона для нас тут ціле пекло завела. Такого плюгавства не найдеться мабуть в ніякій нації в світі. Масова дизертирка української інтеліґенції на порядку дня. А богаті мужики ... лиш землі їм давай якнайбільше.

Білий терор тут шаліє безмилосердно. Вистарчить показати пальцем на когось що він большевик, так зараз жандарми такого забирають, катують а то й на смерть убивають. Гірше Готентотів знущаються румунські бояри над працюючим українським населенням. Наші села "поперехрещували" Румуни по свойому так, що і чорт знає, де є яке село. А українська інтеліґенція як звичайно, перейшла вся до румунського корита; так самісько як копирсалася в австрійськім кориті за часів покійної Австрії. Українські офіцири-недобитки, котрі лишились були сиротами по покійній Австрії, пішли всі до Румунів на службу. В слід за цим почалась рекрутація української молодіжи. Учителі, професори і попи, ці найгіршого сорта креатури, ходять по селах, перевідують що люди говорять та сейчас доносять про це жандармерії. Тут українські ґазети не виходять і зза границі їх не впустять. Укр. ґазет не вільно тут друкувати. По селах українські школи понищені, а де ще така школа осталася, там сидять жандарми або жовніри.

Оттака то наша гірка доля. А всеж таки я вірю, що так вічно не буде. Прийдуть ще колись і ліпші часи.

Здоровлю Тебе,

Твій брат .....

Брідок, Буковина.

Дорогий Брате! Щасливійший ти від мене бодай тим, що там в Канаді можеш перечитати сяку-таку ґазету то менш-більш знаєш, що діється в світі. Тут українських ґазет чи книжок не вільно читати. В школах учать лише по румунськи. За українську ґазету чи книжку тут карають тюрмою а то й шибеницею. Найпрактичнійший спосіб для румунських бояр, це бити людину так довго, аж умре від побоїв. Просто не можливо описати Тобі всего, що тут діється. На Україні, як зачуваю, землю роздали поміж усей народ. До роздачі осталися лише губернії Херсонська, Катеринославська і Таврийська, котру то землю також призначено до роздачі в рр. 1925—6—7. Тут в нас землі не дають нікому даром. Пани як тримали землю так і тримають. Продають морґ поля по $100.00. Хто має гроші, той купить; хто грошей не має, той і без кусника землі мусить обходитися.

На цім кінчу і здоровлю Тебе,

брат .....

НАДІСЛАНЕ

Толстой, Ман.

Дорогий Товаришу Редактор!

Не писака я щоб писати до ґазет, бо моя рука; як то кажуть, до ґралей а не до пера, але все-ж таки мене кортить відповісти глупенькому редакторови "К.Ф." на його безглузду замітку під відозвою товариша Приступи, з Дана, Саск. Єсли не відмовите мені місця в нашій дорогій ґазеті на мій допис, так буду Вам за те дуже вдячний.

Читаючи в "К.Ф." відозву до всіх трудящих фармерів в Канаді, написану т. Приступою, з Дана, Саск., я просто здивувався. Здивувало мене це, що ґазета, яка по всяк час служить буржуазним інтересам, помістила відозву такого змісту, яка виходить в користь бідного фармерства. Аж лекше на серцю мені стало і я подумав собі: ось, і порозумнійшав вже трохи редактор "К.Ф.", коли поміщує вже такі статі. Читаю я, читаю, аж дочитав до кінця. Повів я очима дальше в долину, еге, а тут якась замітка редактора. Буду читати дальше, думаю. Читаю, читаю, та аж жаль мені стало, що я взяв вже був редактора за розумного. Таке там в тій замітці нагородив, що пожалься боже; семилітна дитина встидалабся цего. А він в тій замітці каже, що фармерам не треба орґанізації, їм і так добре, бо фармері вже мають свою орґанізацію. Навіть подав імена всіх тих "фармерських" орґанізацій. Що ці орґанізації є, які подав в замітці редактор "К.Ф." це правда, але що ці орґанізації прикриваються лише фармерською назвою, щоби лекше ловити рибу в каламутній воді, це друга правда, бо слово "фармер" в Канаді є дуже загальне і під ним криється так бідняк як і дідич-богач. Та про це редактор "К.Ф." не згадує. Бо пощо-ж ніби і згадувати, хіба-ж він дбає про добро бідних фармерів. Своїм ляпанням та псованням чорнила на білім папері він служить панам, тому то й і тицяє під ніс нам бідним фармерам орґанізаціями, що носять назву "фармерських", а в яких проводить завсігди свою лінію роботи тільки фармер-богач та спекулянт. Тягнуть ріжні шкіродупи з фармера останню шкіру, та потішають його що "колись буде лучше". Шкода що "К.Ф." не згадав про "Ґрейн Ґроверс", адже ця орґанізація також створена між фармерами.

Дальше редактор "К.Ф." "файтує" згадану відозву ще й тим, що ніби Приступа бажає такої орґанізації, де булиб виключно самі українські фармері, а в такому разі орґанізація не моглаб стати на твердий ґрунт. Знова клопіт. Читаю я ще раз відозву а там же виразно пишеться, що така орґанізація малаб складатися з членів без огляду на приналежність національну ни релігійну. Але редактор "К.Ф." будьто би цього не розумів, та верзить по свому, що автор цеї відозви таки хоче виключно української орґанізації а таку орґанізацію капітал проникне за одним духом. От, бачите, куди той редактор пробує нас фармерів зайти. Навіть про людське око покиває на капіталістів, щоби тільки ми його послухали та боялися орґанізації.

Дальше скажу вам пане редактор, що шкода вашого заходу в цій справі. Орґанізацією ви фармерів не відстрашите, бо фармері вже не ті, які були кільканайцять літ тому назад, бо велика частина фармерів зрозуміла вже як слід звідки береться це лихо, яке гнобить їх з дня на день, і це ваше крутарство, та ще до того й дурненьке, свідчить аж надто яскраво про вузке розуміння вами орґанізаційних справ, або про рабську відданість ворогам працюючої кляси взагалі. Здається, що вам належиться приписати одно й друге.

Дальше ви питаєте, а зглядно ганьбите т. Приступу, чому він не кричав тоді, коли фармері брали що небудь на кредит. Тут таки знова виставляєте себе на сміх, не розуміючи фармерських справ. Адже фармер як робить в жнива а йому байндер поломиться так він і не може дістати річний потрібних до направи, бо аґент від машинерії (також "приятель" фармера) продає йому новий байндер, бо того, каже, не мож так скоро полагодити. Фармер, рад не рад, мусить взяти байндер на виплат, бо на полагодження хочби й старого байндера збіже не буде чекати незібране на полю тиждень а то й більше. За один тиждень може пропасти вся праця. От так вже і свіжа петля на карку. Таке саме мається і з другими річами.

По думці редактора "К. Ф." вже запізно кричати на шкіродупів. Він отже вповні годиться з тим, щоби фармері, роззявивши рота і знявши в гору руки, чекали божого змилування. Але капіталісти на ніяке боже змилування не чекають, а орґанізуються міцно.

На закінчення я від себе скажу, що фармерам треба орґанізації і то такої орґанізації, деб не було запродажних душ. Такі орґанізації повинні негайно злучитися з робітничими орґанізаціями та спільними силами боротися за свої клясові інтереси, за свою кращу долю. На редакторів продажних ґазет нам не треба дивитися ані їх слухати, бо це є відпадки працюючого суспільства, котрі за Юдин гріш пхають свого рідного брата ще дальше в багно невіжества і рабства. Проч з запродажними капіталістичними наймитами! Хай жиє солідарність робітників і фармерів!

Ваш в боротьбі за кращу долю,

М. Вулявка.

Верміліон, Алта.

Дуже мізерного та не влучного арґументу ужив дописуватель "У.Г." накидаючись на одиниці та на декотрих присутних на недавно відбувшімся тут вічу п. Назарука, котрі давали йому запити відносно наслідків світової війни, про злидні галицького працюючого народа, про відбудову Сх. Галичини, про всі ті битви галицького українського війська з своїми ворогами як також і про формовання петрушевичівського уряду.

Коли ці всі питання були списані на папері і доручені бесідникови, то дописуватель за це накинувся, мотивуючи тим, що питання були виготовлені вінніпеґськими большевиками і доручені бесідникови без ніяких відстав до його теми.

По правді сказати жалко мені цего дописувателя, що природа його покарала таким вузким умом. Можливо, що він і не бачив, що запити були списані на папері, або просто був загіпнотизований "духовим" кормом Назарука. Своїм плитким мізком не вміє дописуватель відріжнити темної ночі від ясного й білого дня. Роззявивши рота та вибалушивши очі, слухає і вірить в кожде слово п. "міністра", та віддає йому свої послідні центи, не питаючи його про це, кому з тих грошей буде користь. По думці того дописувателя простий мужик не сміє давати ніяких запитів "високодостойним міністрам".

Фактом є, що ці мужицькі запити мали сенс, бо бесідник, говорючи до тої теми через 40 мінут, старався "доказати" через що Галичина не може злучитись з Великою Україною. Як він це пояснював, це друга річ, але говорив на тему поставлених йому запитів. Після виводів бесідника прилучення Галичини до України не можливе через те, що ізза браку поживи на Україні засоби Сх. Галичини скоро вичерпалибся і ні одній ні другій державі не булоб хісна з того. Хоч перед тим Назарук заявив, що Сх. Галичина є богата в нафтові копальні і ліси і цим вона може піддержати істновання великого числа людности, але що не має на це ринків збуту і в той сам час населення Сх. Галичини мусить примирати з голоду. Але це дописувателя не обходить. Правда, що знамениті виводи пане дописувателю? Ану, пійдіть но трохи до своєї плиткої голови по розум та розміркуйте це: "Майно в Сх. Галичині є, нема де вивезти, люди мусять примирати через те з голоду"; тепер друге: "На Україні брак тих средств, значиться, булоб де вивезти, колиб прилучено Сх. Галичину до Вел. України, та тут знова не булоб ніякої користи, знова населення Галичини примиралоб з голоду". Правда, пане дописувателю, як то це все гарно звучить, аж в ухах вам лящить? Не пошкодилаб така злука Сх. Галичини з Радянською Україною з точки погляду свідомого робітника, але шкодить вона з точки погляду панів Назаруків, та других подібних лйому. Бо Україною правлять робітники і селяне а Галичиною хотілиб правити всякі Назаруки, значить, "свої" пани. Ось чому Назарукам не до смаку такий союз.

Тоже дивно мені з цего дописувателя ще й тому, що не бачив, чи не хотів бачити, коли пан "міністер" скінчивши бесіду, поґратулював насамперед Жидови за те, що той представив його перед тутешними патріотами. Дивні-ж діла твої господи! Патріоти на Жидів кричуть, свідомих українських робітників Лейбами та жидівськими Іванами звуть, а самі Жидам ґратулюють. Розтолкуйте нам це! Не можете? Не уміете? Чекайте, хвильку, я вас тут виручу з того клопоту. Я знаю, що це трохи за трудна "хвильософія" для вас. Тут треба мати голову на карку а не капусту. А ось як воно. Коли якийсь Жид стоїть в рядах свідомого робітництва, котре є свідоме своєї клясової приналежности, котрого остаточною цілию є повалення теперішного капіталістичного суспільного ладу, то такого Жида всякі пявки дуже не люблять а всіх українських робітників, котрі єднаються в орґанізації з робітниками инших національностей, називають Лейбами. Але коли є якийсь Жид, що обстоює теперішний капіталістичний лад, (а є їх богато, бо хто хоче жити з праці других, то все один чорт: Жид, Українець чи Поляк, і т. д.) то такий Жид "олрайт", навіть "українським" Жидом назвуть його наші "патріоти". Отже бачите в чім тут сук, пане дописувателю?

Звертаюсь тепер до робітників цілої Канади а головно робітників вермільонських, щоби малися на осторозі перед ріжними долярохапами. Хай робітники це знають, що кождий їхній цент, жертвований на так звані патріотичні цілі, це є один нагай більше для українського робітника і бідного селянина; бо, колиб навіть добилися до влади "наші рідні" пани, так хлопська шкіра буде тріскати від нагаїв "рідного виробу" не менше як від чужого. А що їм, себто українським панкам вже і не прийдеться самостійно шкварити в спину українського робітника чи селянина про що вони вже й самі переконалися, то гроші, які виманюють під ріжними патріотичними кличами від малосвідомих робітників і фармерів, йдуть на піддержування всякої тої недорослої до політики драні, котра витирає спинами крісла по віденських та париських каварнях. Богато з тих "визначних діячів" пішло вже до Поляків на службу а безперечно, що і ці ще підуть, що ще тепер у Відни і Парижі сидять. До чесної праці вони не підуть, "Пан з панем зна се, а тобе хлопе засе".

Отож беріть собі на ум, товариші робітники і фармері, та виминайте цю патріотичну заразу оподалік. З ніякими панами нам нема нічого до діла і союза з панською нагайкою не хочемо. Коли наспіє той час, де буде треба звести боротьбу о визвіл українського населення з під панования польської шляхти, то довершить цего лише робітник і селянин Сх. Галичини, хоч би й при допомові своїх братів з Великої України. До цего прийде незадовго, а тоді Сх. Галичина буде прилучена до Радянської України без огляду на те, чи це любо буде панам Назарукам чи ні.

Хай жиє Радянська Галичина в злуці з Радянською Україною!

Неодносторонний.

СПРАВОЗДАННЯ ТОВАРИСТВА ІМ. С. МЕЛЬНИЧУКА В МОНТРЕАЛІ.

Робітниче товариство ім. С. Мельничука в Монтреалі недавно заснувалося, а саме в лютім ц. р. Цілею товариства є ширити просвіту серед українських робітничих мас, ширити робітничу пресу і літературу, освідомляти своїх членів і розвівати ту темряву, яка так окутує українські працюючі маси та вказувати тим масам шлях до освободження з капіталістичної неволі. А це освободження може робітництво осягнути тільки в клясовій боротьбі з ворогом.

На початку зорґанізовання нашого товариства до него вступило 32 членів і одноголосно принято статут Стоваришення Укр. Роб. Дім. Протягом цего короткого часу наше товариство відбуло 12 адміністраційних зборів і устроїло 3 лекції. Одну лекцію виголосив т. Бойчук, член братньої орґанізації в Монтреалі. Лекція була на тему "Народність і її початки". Дві лекції виголосив т. Гуцалюк, котрий на днях приїхав сюди з Торонто. Товариство відограло в льокалю двоє маленьких представлень і устроїло свято в честь погибших в Галичині революціонерів С. Мельничука, І. Цепка і П. Шеремети. В цім святі взяли участь инші братні орґанізації в Монтреалі і недавно засноване Товариство ім. П. Шеремети в Пойнт Ст. Чарлс, за що наше товариство складає їм щиру подяку. На згаданім святі зібрано вільної колекти $21.35. З того на покриття розходів по устроєнню свята пішло $11.35. А $10.00 висилаємо разом з цим справозданням на фонд політичних вязнів в Сх. Галичині. Як також заявляємо, що і на дальше будемо помагати нашим борцям в Сх. Галичині, які боряться з насильством польської шляхти і мучаться в польських тюрмах.

Д. Ярушевський,

секретар.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Оцим повідомляється всі філії, відділи і члени товариства Стов. У.Р.Д., що чартери Стоваришення вже готові і будуть висилатися всім філіям, відділам і товариствам Стоваришення У.Р.Д., за попереднім надісланням $5.00. Без грошей чартерів не буде висилатися. Цею збіркою грошей мають бути покриті кошти інкорпорації Стоваришення.

За чартерами належить писати на слідуючу адресу:

Ukrainian Labor Temple,
Cor. Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

НА ПОМІЧ "УКР. РОБ. ВІСТЯМ"!

Заходом відділів Укр. Роб. Дому і Женщин-Робітниць в Іст Килдонан відбудеться в суботу, 19. мая в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан

ВЕЛИКА ЗАБАВА!

Початок забави о год. 8-ій вечером. Вступ для мущин — 35 ц., для женщин 25 ц.

Приходіть на цю забаву численно. Забавитесь доволі, потанцюєте до несхочу.

Музика першорядна.

В неділю, 20. мая згадані відділи устроюють в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ!

В програму концерту входять добірні співи, гра на мандолінах, деклямації і т. и.

Початок о год. 8-ій вечером. Вступ за добровільними датками. Чистий дохід з концерту призначений на пресовий фонд **"Укранських Робітничих Вістей"!**

Приходіть на концерт якнайчисленнійше.

$5.00 НАГОРОДИ одержить від мене той, хто повідомить мене де є мій байсикль, модел "Massey H." число фрейма 85085. Байсикель мальований на червоно, чорні колеса з темно-червоними пасмами, ручки чорні з ґумовими держаками. Хтось потягнув його на Прічард і Мейн. Хто би довідався в чиїх руках той байсикель знаходиться, хай сейчас повідомить мене листовно або сам зайде на адресу:

Adam Sliworsky
401½ Jarvis Ave.
Winnipeg, Man. (41)

ПОШУКУЮ товариша Стефана Параніча з села Біла, повіт Чортків, Галичина. Він перебуває в Б. К. або в Алберті. Хто про него знав би або він сам прошу написати на слідуючу адресу:

Steve Zadorozny
1925 — 9 Ave. South
(40) Seattle, Wash.

ЗАБАВА! — ЗАБАВА!

Відділи Женщин-Робітниць з Вінніпегу і з Іст Килдонан устроюють в неділю, дня 20. мая в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан

СПІЛЬНУ ЗАБАВУ

Проситься всіх товаришів і товаришок, які бажають гарно забавитись і тим самим помочи своїй робітничій пресі, прийти на це підприємство о годині 2. пополудни.

ПОТРІБНО учителя до Укр. Роб. діточої школи в Ошаві, Онт., котрий міг би також вчити гра на мандолінах. Платня після угоди. Зголошуватись до:

W. Ryehlo
(40) Box 468, Oshawa, Ont.

Я ОТВОРИВ склеп зі старими меблями — органи, ґрамофони, кухні, ліжка, новомодні софки і т. п. Продаю дуже дешево.

Andrij Merlowyez
695 Selkirk Ave.,
(40) Winnipeg, Man.

МАЮ НА ПРОДАЖ в місті Портедж ля Прері вісім льотів, дім, стайню на 30 штук худоби, всі річи в хаті і проче. Продам все за $800.00 з тої причини, що я старий і хочу виїхати до старого краю. По близші інформації прошу зголошуватись до:

Harry Chornelko
Box 320
(40) Portage La Prarie, Man.

ПОШУКУЮ Яська Кисілюка, котрий лишив в мене хлопця Геня. Хто про него знав би або він сам хай зголоситься на мою адресу, инакше я буду приневолений віддати хлопця до сиротинця.

Petro Derkacz
436 Richmond St., W.
(40) Toronto, Ont.,

ПОШУКУЮ свого брата Николу Кирилюка з села Стрілковець, повіт Борщів, Галичина, котрий перебував довгий час у Вінніпегу. Минувшого року в жовтни виїхав до майни в Судбури і від того часу не маю від него жадної відомости. Хто про него знав би або він самий хай зголоситься на слідуючу адресу:

W. Kyryluk
P. O. Box 144,
(43) Fort William, Ont.

МАЮ НА ПРОДАЖ лот на Pritchard Ave. зараз за McPhillips St., одна мінута ходу до стріт кари. Продам тано на легкі услівя. Зголошуватись до:

F. Mayer
(41) 506 Manitoba Ave.

ПРОШУ товаришів повідомити мене в котрій місцевости потрібно доброго голяра (барбера). Маю всі голярські знаряди і можу сейчас виїхати. Пишіть на адресу:

John Bandura
Box 18, Smoky Lake, Alta. (40)

ПОШУКУЮ свого сина, що називає себе "Бил Джансон". Два роки вже як він поїхав до Віндсор, Онт. Хто би про него чув о він сам хай повідомить мене на адресу:

Anna Klapushchak
(40) Box 170, Kenora, Ont.

ТІЛЬКИ ЩО ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДВІ НАУКОВІ КНИЖКИ:

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ КАРЛА МАРКСА

Книжка має 328 сторін друку і розділена на три головні частини:

1. Товар, гроші, капітал. — 2. Надвартість. — 3. Заробітна платня і дохід з капіталу.

Ці частини знова поділені на кількзнайцять розділів.

Завданням цеї книжки є — познайомити зі змістом "Капіталу" тих, які не мають часу або засобів, щоб його студіювати, а також вона улекшить студії тих, котрі студіюють "Капітал".

Економіка править світом і тому кождий робітник повинен знайомитись і студіювати економічні науки.

Ціна книжки $1.00.

ЯК ПОВСТАЛА РЕЛІҐІЯ І ВІРА В БОГІВ

Написав Гайнріх Кунов.

Книжка має 180 сторінок друку.

ЗМІСТ:

1. Новійші досліди релігії. — 2. Як повстали ідеї про духів і богів. — 3. Початки почитання духів. — 4. Від почитання духів до почитання тотемів і прадідів. — 5. Сотворення світа. — 6. Небо і пекло. 7. Почитання прадідів і жертва прадідам. — 8. Від почитування прадідів до культу природи. — 9. Останки культу духів і прадідів у старо-індійській релігії. — 10. Як Індра з племінного прадідівського бога став богом природи?

Самі наголовки розділів вказують на те, яку наукову вартість має ця книжка. Не воюйте з релігією фразами, а доказуйте її дійсне значіння на підставі строго-наукових досвідів і фактів. В цьому вам якраз поможе ця книжка.

Ціна книжки 50 центів.

Замовлення шліть на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.